

תכנית צבי מיתר לחדשנות טכנולוגית – ידיעון אקדמי

תכנית צבי מיתר לחדשנות טכנולוגית הינה תכנית חדשה המעניקה לסטודנטים המשתתפים בה הזדמנות ייחודית להיחשף ולבחון את ההשלכות המשפטיות, אתיות, כלכליות וחברתיות הנובעות מהחדשנות הטכנולוגית ככלל ומטכנולוגיות חדשות ומתפתחות בפרט ואף לתרום לדיון הציבורי בנושאים אלו תוך ביצוע מחקר וגיבוש מדיניות.

התכנית כוללת רכיבים אלו:

- שיעורים וסדנאות בתחום המדע וטכנולוגיה והרצאות אורח של אנשים בכירים ומובילים מהתעשייה בתחומי טכנולוגיה, משפט וממשל. במסגרת הסדנאות יצאו הסטודנטים לסיורים ייחודים במסגרתם יפגשו עם דמויות מפתח בתחום ההיי-טק, ביו-טק וגרין-טק.
- קיום סימפוזיונים, שולחנות עגולים וכנסים בהם יחשפו הסטודנטים לטכנולוגיות חדשניות המתגרות את הרגולציה דהיום ומחייבות חשיבה מחודשת לגבי הרגולציה בעתיד.
- פרויקט מחקר אתי מקיף אשר יבקש לבחון את ההיבטים המשפטיים, אתיים וחברתיים הנוגעים לטכנולוגיות חדשות ומתפתחות. שיאה של העבודה תבוא לידי ביטוי בכתיבת מאמרים מדעים, ניירות עמדה, הכנת בקשות הצטרפות כידיד בית משפט וקידום הצעות חוק במטרה לפעול להעלאת המודעות הציבורית, תוך ליווי צמוד וקבלת משוב מתמשך.

התכנית הינה שנתית ומועברת בשפה האנגלית, בהנחייתו של ראש התכנית, ד"ר דב גרינבאום, ומיועדת לסטודנטים מצטיינים מכלל בתי הספר בשנה האחרונה ללימודיהם ולסטודנטים למשפטים מהשנה השלישית ללימודיהם. הקבלה לתכנית נעשית על בסיס הישגים אקדמיים ואישיים ומותנית בריאיון אישי. מספר המקומות בה מוגבל לכ- 15 סטודנטים אשר יזכו לתעודה בתום השנה האקדמית.

לתכנית שלושה חלקים:

- 6 נ"ז עבור הכשרה אקדמית
- 4 נ"ז עבור פרויקט מחקר שנתי. הסטודנטים יעבדו בקבוצות קטנות בתחומים של היי-טק, ביו-טק וגרין-טק.

עם סיום התכנית, הסטודנטים יקבלו תעודה המעידה על השתתפותם בתכנית.

למידע נוסף:

http://portal.idc.ac.il/en/main/research/zmi/pages/emerging_technologies_program.aspx

חלק א': עיוני – 6 נ"ז

❖ מבוא להשלכות אתיות, משפטיות וחברתיות של טכנולוגיה ומדע (ד"ר דב גרינבאום, מנהל התכנית) – 2 נ"ז

קורס זה יעסוק ביסודות ההיסטוריים של חקר מדע וטכנולוגיה ויבחן את ההשלכות האתיות, המשפטיות והחברתיות (ELSI), תוך קיום דיון מעמיק כיצד מחקר כזה יכול להיות בעל ערך לחברה בכללותה. במסגרת הקורס, הסטודנטים יישמו את עקרונות ה-ELSI על טכנולוגיות מבוססות ומתפתחות וישקלו הרחבת העקרונות לבחינת טכנולוגיות חדשות.

סמטר א' – מבחן

❖ מבוא למדע וטכנולוגיה בחברה (ד"ר אהרון האופטמן) – 2 נ"ז

אנו חיים בעולם של התקדמות חסרת תקדים במחקר מדעי וקצב מואץ של פיתוחים טכנולוגיים, ובו בזמן ניצבים בפני אתגרים חברתיים חסרי תקדים. חקר המוח והקוגניציה, ננוטכנולוגיה, ביולוגיה סינתטית, מערכות אוטונומיות – אלה רק כמה דוגמאות של התפתחויות הטומנות בחובן תועלת עצומה לחברה – וגם סיכונים ואיומים חדשים. שינויי האקלים, בעיות סביבתיות, הזדקנות וגידול מתמיד של האוכלוסייה (אם נזכיר רק כמה סוגיות לדוגמה) מציגים אתגרים אדירים שהמדע והטכנולוגיה יכולים לסייע בהתמודדות עימם.

לאחר היכרות עם מושגי יסוד בנוגע לטבעה של המתודה המדעית, הקורס יספק ידע בסיסי היכול לסייע בהבנת קשרי הגומלין המורכבים בין מדע, טכנולוגיה וחברה. כיצד מעצבת החברה את המדע והטכנולוגיה ובו-זמנית מעוצבת על ידם? איזה תפקיד משחקים תפישות הציבור, הדמיון האנושי, חיזוי ומדע בדיוני? כיצד נוכל להעריך את ההשפעה (המהפכנית לפעמים) של טכנולוגיות עתידיות על החברה, ולאזן בין הבטחות וסכנות, חלומות וסייטים?

סמטר ב' – מבחן

❖ סדנת טכנולוגיות חדשניות (בהנחייתו של ד"ר דב גרינבאום, מנהל התכנית) – 2 נ"ז

הסדנא תארח מומחים מקומיים ובינלאומיים מעולם הטכנולוגיה, מדע, משפט ואתיקה ותתקיים אחת לשבועיים. בנוסף, ייחשפו הסטודנטים לסיפורי ההצלחה והאתגרים מעולמם של המרצים האורחים, כל זאת באווירה אינטימית ולא פורמאלית.

הסטודנטים יתבקשו להגיש ניירות עמדה לאורך השנה.

חלק ב': פרויקט – 4 נ"ז

❖ פרויקט מחקרי שנתי – 4 נ"ז (ד"ר דב גרינבאום, מנהל התכנית)

הסטודנטים יעבדו בקבוצות קטנות (כ-6 סטודנטים בכל קבוצה) על פרויקט מחקרי בתחום ההיי-טק, ביו-טק או גרין-טק, בהנחייתו של ד"ר דב גרינבאום, תוך ליווי צמוד וקבלת משוב מתמשך. הפרויקט המחקרי הינו שנתי והסטודנטים יידרשו להגיש הצעות חוק או ניירות עמדה לאורך השנה האקדמית אשר יבחנו את הטכנולוגיות החדשניות השונות ויציעו פתרונות לבעיות המשפטיות, אתיות וחברתיות.

בסוף השנה האקדמית יוצגו הפרויקטים בפני הגורמים הרלוונטיים.